Nakład 2500 egz.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 lutego 1928 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 4 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 7**

Okólnik Związku Fabrykantów.

Ogólne Zebranie członków Związku Fabrykantów.

Dnia 3 lutego rb. na sali Koła Towarzyskiego odbyło się pod przewodnictwem p. dyr. Maciejewskiego Ogólne Zebranie Członków Związku Fabrykantów. Tematem obrad było:

1. Rokowania w sprawie traktatu handlowego z Niemcami.
2. Omówienie rozporządzenia o zapobieganiu upadłości. Referat wygłosił p. Szczepański.
3. Powszechna Wystawa Krajowa w 1929 r. Referat wygłosił p. Prezes Samulski.
4. Sprawy bieżące.

Poruszane były sprawy: uczęszczanie do szkół uczniów w przemyśle, nadwyżka opłat za przewóz koleją Kalety—Podzamcze, oraz szereg innych aktualnych zagadnień.

Posiedzenie Sekcji Przemysłu Metalowego

Dnia 4 lutego b. r. odbyło się pod przewodnictwem p. dr. Kręglewskiego posiedzenie Sekcji Przemysłu Metalowego z następującym porządkiem dziennym.

1. Powszechna Wystawa Krajowa w 1929 r.

Uchwalono zwrócić się do przemysłowców metalowych z prośbą o podanie przypuszczalnej ilości metrów kw. pod stoisko.

2. Sprawa stawek celnych.

Uchwalono wystosować do Ministerstwa Przemysłu i Handlu wniosek o zwaloryzowanie pewnych pozycyj taryfy celnej.

3. Sprawa produkcji maszyn rolniczych.

Postanowiono dążyć do wprowadzenia specjalizacji poszczególnych przedsiębiorstw w pewnych rodzajach produkcji.

4. Sprawa eksportu wyrobów metalowych.
5. Sprawy bieżące.

Posiedzenie Sekcji Przemysłu Wódczanego.

Dnia 4 lutego br. odbyło się pod przewodnictwem p. Prezydenta Kasprowicza posiedzenie Sekcji Przemysłu Wódczanego, na którym omawiane były:

1. Sprawa Powszechnej Wystawy Krajowej w roku 1929.

Referaty wygłosili p. Prezydent Kasprowicz i p. dr. Skorny.

Postanowiono odbyć konferencję z rządem Wystawy przy udziale przedstawicieli przemysłu wódczanego innych dzielnic.

2. Sprawa składek członkowskich.

Na wniosek Zarządu sekcji uchwalono obniżyć składkę do 50 zł miesięcznie począwszy od 1 kwietnia b. r.

Posiedzenie Sekcji Przemysłu Chemicznego.

Dnia 25 stycznia rb. odbyło się pod przewodnictwem p .prof. dr. Flatau posiedzenie Sekcji Przemysłu Chemicznego, na którem było omawiane:

1. Traktat handlowy z Niemcami. Referat wygłosił p. dyr. Maciejewski,
2. Sprawa cen spirytusu.
   Postanowiono wysłać delegację z trzech osób do Ministerstwa Skarbu celem złożenia odpowiedniego memorjału.
3. Sprawa stawek celnych.
   Uchwalono poczynić kroki celem uzyskania ochrony celnej na pewne rodzaje produkcji.
4. Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego Rzplitej Polskiej. Referat wygłosił p. Szczepański.
5. Sprawy bieżące.

Czechosłowackie sprawy celne.

Na mocy rozporządzenia Ministra Finansów w Czechosłowacji Urzędy Celne w Czechach obowiązane są przyjmować tytułem opłat celnych oprócz gotówki również wylosowane obligacje i płatne kupony czeskich pożyczek zagranicznych państwowych oraz pożyczki zagranicznej miasta Pragi.

W sprawie ustaw socjalnych.

Jakkolwiek Rząd oświadczył reprezentantom naszym, że nie będą wydawane nowe ustawy socjalne, to mimo to Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej podejmuje akcję, by przeprowadzić jeszcze przed zebraniem się parlamentu dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie pracy pracowników fizycznych i umysłowych, o ochronie zdrowia, ubezpieczeniu pracowników fizycznych na wypadek choroby, itd. Należy przypuszczać, że zamierzenia te będą bez rezultatu.

Zastaw rejestrowy.

W sprawie zastawu rejestrowego na towarach zaszły w ostatnich czasach poważne zmiany. Ministerstwo Skarbu wycofało już po raz drugi swój projekt celem przerobienia go zgodnie ze stanowiskiem zajętem przez Radę Finansową. Niema wielkiej nadziei, ażeby sprawa ta była prędko załatwioną. Odnośnie co do zastawu rejestrowego komunikujemy, że sprawa ta będzie przedmiotem referatu naszego Związku na najbliższem posiedzeniu Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski, które się odbędzie dnia 18 bm. w Katowicach.

Utrzymanie żłobka dla niemowląt.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Krakowie zawiadomił tamtejszy Związek pismem z dnia 23 stycznia rb., że art. 15 ustawy z dnia 2 lipca 1924 Dz. U. Rz. P. Nr. 65, poz. 636, postanawia między innemi, że w zakładach gdzie pracuje ponad 100 kobiet, winien przedsiębiorca utrzymywać Żłobek dla niemowląt, zaś na mocy zarządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 5 sierpnia 1926 r. Dz. U. Rz. P. Nr. 93 poz. 538 termin wejścia w życie wymienionego postanowienia nie może być późniejszy aniżeli 29 lipca 1928 r. Po upływie tego terminu winny zatem zakłady, zatrudniające ponad 100 kobiet, nie wliczając młodocianych w wieku 15 lat do skończonych lat 18, przystąpić do urządzenia i utrzymywania żłobków dla niemowląt, co do których bliższe postanowienia zawierają rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 11 marca 1927 r. Dz. U. Rz. Nr. 32, poz. 293. Uruchomienie Żłobka może nastąpić tylko po uprzedniem stwierdzeniu przez inspektora pracy w porozumieniu z władzą administracyjną I instancji (lekarz powiatowy), że lokal, urządzenie i personel żłobka odpowiadają warunkom higjeniczno-lekarskich.

Dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej.

Do dnia 1 lutego br. w Prezydjum Rady Ministrów znajdowało się około 200 nowych projektów rozporządzeń Prezydenta, które mają przynajmniej w części być przed zebraniem się parlamentu przeprowadzone. Dzień 1 lutego rb. był ostatnim, w którym Ministerstwo miało miejsce (podług decyzji Rady Ministrów) składać projekty do Prezydjum Rady Ministrów.

Konkurencja obuwia czechosłowackiego na rynku niemieckim.

Obuwie czeskie pod względem jakości i ceny przewyższa obuwie niemieckie, skutecznie konkurując na rynku tamtejszym. W związku z tem rząd niemiecki zamierza jakoby podnieść cła ochronne na obuwie czeskie specjalnie na tanie lniane obuwie damskie (obuwie Bat'a) i obuwie brokatowe, pomimo iż za zniesienie czeskiego systemu reglamentacji przyrzeczono zafiksowanie stawek ochronnych. Podobno czeskie fabryki obuwia zamierzają w razie podwyższenia ceł niemieckich przystąpić do zorganizowanej walki konkurencyjnej, idącej w kierunku zniżki cen.

Okoliczność ta może się okazać ważną dla polskiej produkcji obuwniczej, ujemnie oddziaływającej, jak wiadomo, duży napływ obuwia zagranicznego na rynek krajowy.

Zaznaczyć należy, że reglamentacja przywozu nie stanowi poważniejszej tamy w tym względzie, zwłaszcza zaś odnośnie obuwia czechosłowackiego.

Oznaczenie pochodzenia towarów w handlu detal.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1927 r. (Dz. U. Nr. 7 poz. 43) wprowadza:

§ 1. Konieczność umieszczenia na każdym towarze z kategoryj wyszczególnionych w § 2

1. firmę przedsiębiorstwa,
2. jego siedzibę główną (zarówno krajową jak i zagraniczną),
3. miejsce fabrykacji towaru w kraju, o ile towar wyprodukowano nie w miejscu siedziby głównej przedsiębiorstwa.

Umieszczać powyższe dane można na etykietach lub na naszym towarze.

§ 2. Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczą wyprodukowanych w kraju — zarówno przez firmy krajowe jak i zagraniczne — i przeznaczonych dla wewnętrznego handlu detalicznego

1. środków odżywczych,
2. preparatów leczniczych,
3. wód mineralnych,
4. wyrobów toaletowych,
5. środków kosmetycznych,

Zakaz używania nazw czeskosłowackich w handlu piwem i chmielem.

Rozporządzbenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. nr. 7, poz. 44) postanawia:

W handlu piwem na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej prawo posługiwania się nazwą m. Pilzna przysługuje wyłącznie tym browarom, które produkują piwo w okręgu m. Pilzna w Czechosłowacji.

W handlu chmielem na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej prawo posługiwania się nazwanie okręgów Żatec, Roudnice, Ustek, Duta, Trsice przysługuje wyłącznie tym producentom, którzy produkują chmiel na obszarze Czechosłowacji w powyższych okręgach.

Zmiana dekretu o rejestrze handlowym.

Ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 roku (Dz. U. Rz. P. nr. 33, poz. 19), na mocy którego art. 2 p. 5 dekretu z dnia 7 lutego 1919 roku o rejestrze handlowym (Dz. Ust. R. P. nr. 14, poz. 164) otrzymuje brzmienie następujące:

„Udzielenie, przedłużenie i ustanie odroczenia wypłat oraz imiona, nazwiska i adresy nadzorcy lub nadzorców sądowych, a jeżeli ma czas do odroczenia wypłat powierzono wykupywanie poszczególnych czynności, związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, dłużnikowi lub osobie trzeciej — to i imiona, nazwiska i adresy tych osób oraz zakres ich uprawnień".

O zapobieganiu upadłości.

Ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, z dnia 23 grudnia 1927 r. (Dz. U. 3, poz. 20) o zapobieganiu upadłości. Rozporządzenie to obowiązuje na terenie objętym okręgami sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wielnie.

Sprostowanie omyłki.

W 3 Dz. U. poz. 32 zostało ogłoszone obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1928 w sprawie sprostowania omyłki w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 1927 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia pracowników umysłowych, mianowicie moc obowiązującą poprzednich przepisów przedłuża się do 1 lipca 1928 r., lecz nie do 3 grudnia 1928 r. jak mylnie wydrukowano w wymienionym rozporządzeniu.

Polsko - Niemiecka komunikacja towarowa.

Ukazało się rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 27 grudnia 1927 r. taryfy dla polsko-niemieckiej komunikacji towarowej Dz. U. R. P. nr. 2, poz. 15.

W taryfie Kolejowej na przewóz towarów w Komunikacji pomiędzy stacjami kolei, położonych w Polsce i na obszarze W. M. Gdańska z jednej a stacjami kolei niemieckich i kolei Sarry z drugiej strony:

a) przy przejściu bezpośredniem;
b) tranzytem przez Czechosłowację;
c) tranzytem przez Austrję i Czechosłowację, wprowadza się zmiany następujące.

1. W rozdziale B. „Postanowienia szczególne" dotychczasowy tekst § 8 „Do art. 13 K. M. (zaliczenia) zastępuje się brzmieniem następującem „Zaliczenia dozwolone są tylko w walucie kraju wysyłającego. Zaliczki w gotowiźnie na rzecz nadawcy są niedopuszczalne".

2. W rozdziale E. „Przepisy o woskowaniu" w punkcie 1 po słowie „makuchów" dodaje się słowa: „łubinu, wytłoków buraczanych suszonych"

Otwarcie dróg celnych i innych przejść przez polsko-niemiecką granicę.

W nr. 3 Dz. U., poz. 25 i 24 zostały ogłoszone protokóły w przedmiocie otwarcia dróg celnych i innych przejść przez polsko-niemiecką granicę ,podpisane w Poznaniu dnia 2 grudnia 1925 roku oraz 27 października 1927 r.

SPRAWY EKSPORTOWE.

Powołanie Delegata Zrzeszenia do Rady Eksportowej. Ministerstwo Przemysłu i handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Rolnictwa wyznaczył organizacje, które będą miały prawo delegowania po jednym członku do Rady Eksportowej przy Państw. Instytucie Eksportowym. Wśród naczelnych organizacyj gospodarczych.

wymienione jest także Zrzeszenie Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski. Jak już mieliśmy sposobność zakomunikować w swoim czasie wybrany został z ramienia Zrzeszenia p. dr. Niemczewski, Delegat Związku Przemysłowców Bielska Białej i Okolicy.

b). **Eksport do Tunisu i Kolonij Francuskich.** W wymienionych krajach jest zapotrzebowanie na drzewo, węgiel, cement, maszyny, wyroby z drzewa (meble), cukier rafinowany, świece, parafinę, mazut, oleje mineralne, papier i wyroby metalowe. Bliższych szczegółów udziela Państwowy Instytut Eksportowy.

c) **Eksport do Brazylji.** W Brazylji jest zapotrzebowanie na szyny, podkłady kolejowe, stalowe rury żeliwne i galwanizowane, kształtowniki żelazne, blachę i drut, części wagonów i lokomotyw, wszelkie gatunki stali, cynku, ołowiu, oleju lnianego, węgiel wapnia, szkło szybowe, cement, węgiel i inne. Bliższe szczegóły poda Państwowy Instytut Eksportowy, Warszawa, Elektoralna 2.

d) **Zapotrzebowanie na wagi i miary w Estonji.** Państwowy Instytut Eksportowy otrzymał informacje że w Estonji od 1 stycznia br. wchodzi w życie metryczny system miar i wag, w związku z czem przewiduje się wielkie zapotrzebowanie na odnośne przyrządy. Bliższych szczegółów udziela Państwowy Instytut Eksportowy.

e) **Obniżenie opłat za legalizację świadectw pochodzenia przez konsulaty francuskie, polskie i gdańskie.** Państwowy Instytut Eksportowy rozpoczął akcję zmierzającą do obniżenia pobieranych przez konsulaty francuskie w Polsce i Gdańsku opłat za legalizowanie świadectw pochodzenia przy eksporcie zagranicę.

f) **Informacje co do eksportu do Włoch północnych.** Konsulat polski regionalny sporządził arkusz informacyjny zawierający dane co do charakterystyki gospodarczej Włoch północnych, organizacji handlowych, oraz wskazania praktyczne dla eksportera polskiego. Zainteresowani zgłoszą się do Państwowego Instytutu Eksportowego.

g) **Przedstawicielstwo czeskie „Vitrea" w Indjach.** P. Fritz Ihl, Bombay Lalsingh Building, Lohar Street, pragnie nawiązać stosunku z polskim przemysłem

eksportowym. P. Ihl jest przedstawicielem huty „Vitrea". Państwowy Instytut Eksportowy posiada o p. Ihl dobre referencje.

Wzywamy wszystkie zainteresowane firmy, ażeby we wszystkich sprawach, dotyczących eksportu, względnie importowanych towarów, o ile chodzi o usunięcie istniejących trudności bądź to u nas, bądź też zagranicą, względnie o ile chodzi o pewne świadczenia z eksportem związane, podawały nam konkretne fakty, które będziemy mogli za pośrednictwem nader żywo pracującego Państwowego Instytutu Eksportowego załatwić w myśl życzeń zainteresowanych przedsiębiorstw.

Wrazie niewłaściwego zadeklarowania spotyka przedsiębiorcę kara w wysokości od 100 do 400 złotych opłaty celnej.

Polepszenie komunikacji telefoniczne jPoznań—Warszawa i Poznań—Katowice.

Od 15. 12. 1927 r. uruchomiono piąte bezpośrednie połączenie telefoniczne Poznań—Warszawa, a od 17. 12. 1927 drugie Poznań—Katowice, co wpłynęło do tego stopnia na polepszenie komunikacji na tych przestrzeniach, że na przeprowadzenie rozmowy pilnej czeka się tylko 5 do 20 minut, a na rozmowę zwykłą 20 do 60 minut, o ile nie zajdą wypadki nadzwyczajne, jak masowe uszkodzenie przewodów, lub konieczność przeprowadzenia większej ilości pilnych rozmów państwowych. Polepszenie komunikacji na przestrzeni Poznań—Kraków—Lwów nastąpi niebawem, tj. po ukończeniu budowy nowego przewodu pomiędzy Katowicami i Krakowem.

Nieczyste audycje przed 17 grudnia przypisać należy nieuniknionym, lecz chwilowym uszkodzeniem przewodów podczas prac około budowy nowych przewodów, zaś pewne niedomagania i konieczność długiego wyczekiwania na połączenia telefoniczne w drugiej połowie grudnia, masowym uszkodzeniom wskutek silnych mrozów i wiatrów.

NOWA TARYFA CELNA.

Na Komisję Opinjodawczą wpłynęły projekty rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej o nowej taryfie celnej, oraz o postępowaniu celnem. O projektach tych zakomunikujemy osobno w późniejszych okólnikach.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita I — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny W. Szczepański.